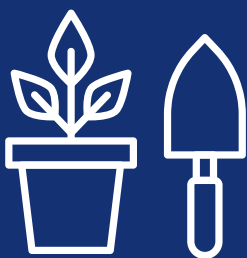
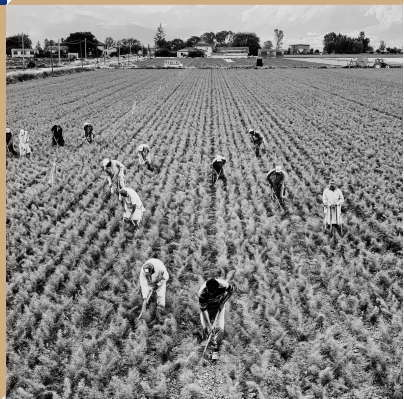

МОЖЕБИ И ТИ СИ ВОВЛЕЧЕН ВО ТРУДОВА ЕКСПЛОАТАЦИЈА ВО СЕКТОРОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО

Водич за работодавачи од секторот
земјоделие за спречување трговија со
луѓе со цел трудова експлоатација

Кофинансиран од
Европската Унија

ЕВРОПСКА УНИЈА

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Кофинансиран и
имплементиран од
Советот на Европа

БИЗНИС КОНФЕДЕРАЦИЈА
НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

За водичот

Идиличната слика на обилните плодни полиња може да ја прикрие трговијата со луѓе за трудова експлоатација во земјоделскиот сектор. Трговците со луѓе ја користат зависноста на индустријата од работници мигранти и сезонска работна сила, создавајќи систем изложен на експлоатација. Овој сеопфатен водич ги опремува земјоделските работодавачи со алатки за демонтирање на овој систем. Ќе им помогне во препознавањето на предупредувачките знаци, воспоставување етички практики за вработување, зајакнување на работниците и подигање на свеста во текот на спроведувањето на земјоделските работи. Следејќи ги овие чекори, земјоделските бизниси можат да станат моќна сила против трговијата со луѓе, обезбедувајќи праведна и етичка работна средина за сите кои ја одгледуваат храната од која зависиме.

01 Проценка на ризик

02 Добри практики

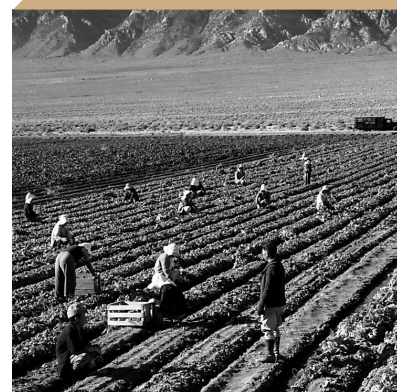
03 Препорака од Советот на Европа

04 Студија на случај

05 Пријавување

Проценка на ризик

ПРВИОТ ЧЕКОР ВО БОРБАТА ПРОТИВ ТРГОВИЈАТА СО ЛУЃЕ Е ДА ГИ РАЗБЕРЕТЕ ВАШИТЕ РАНЛИВИ СТРАНИ. НЕКОЛКУ ОБЛАСТИ СО ВИСОК РИЗИК ВО СЕКТОРОТ ЗЕМЈОДЕЛИЕ СЕ:

Сезонска природа на работата: Цикличната побарувачка за работна сила во земјоделството може да ги направи работниците поранливи на експлоатација, бидејќи трговците со луѓе може да ја искористат итноста за да ги пополнат работните празнини.

Оддалечени локации: Фармите лоцирани во оддалечени или рурални области може да се соочат со помала контрола, што ќе им олесни на трговците со луѓе да работат неоткриено.

Зависност од мигрантскиот труд: Потпирањето на работниците мигранти, кои можеби не се запознаени со локалните закони и права, може да го зголеми ризикот од експлоатација.

Неформални канали за вработување: Употребата на неформални или нерегулирани канали за вработување може да ја олесни трговијата со луѓе и експлоатацијата, бидејќи има помал надзор и одговорност.

Комплексни синџири на снабдување: Земјоделските синџири за снабдување може да бидат сложени, што го отежнува следењето на потеклото на производите и ефективно следење на работните практики.

Предупредувачки знаци

Како работодавач, ваша одговорност е да создадете безбедна и етичка работна средина. Бидете внимателни на предупредувачки знаци и преземете итни мерки ако се сомневате дека се работи за експлоатација. Неколку предупредувачки знаци кои може да укажуваат на трговија со труд во рамките на вашиот бизнис се:

ВРАБОТУВАЊЕ

- Дали се потпирате исклучиво на трудови посредници или агенции за привремени вработувања без да ги потврдите нивните практики? Одговорното наоѓање на соодветна работна сила вклучува проверка на референци и обезбедување на работниците без никакви трошоци за посредувањето.
- Дали одземате пасоши или документи за идентификација на вашите работници? Ова го ограничува движењето на работниците и создава чувство на контрола.
- Дали вашите договори се јасни и разбирливи на јазиците што ги зборуваат вашите работници? Лесно може да се манипулира со нејасните договори или договори на јазикот кој не го разбираат.

РАБОТНИ УСЛОВИ

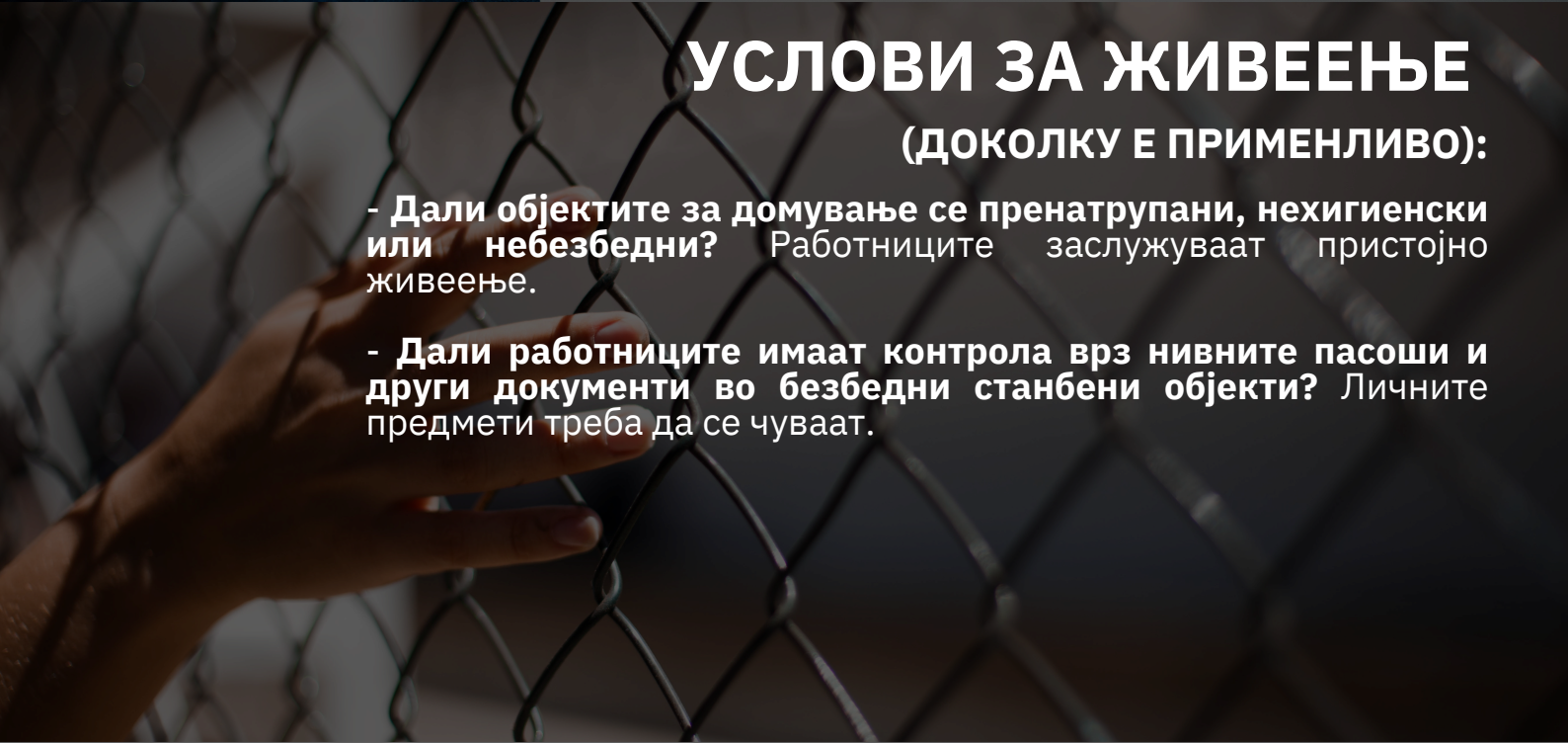
- Дали нудите плати кои ја исполнуваат или надминуваат минималната плата и се исплаќаат навреме и целосно? Кражбата на плати е вообичаена алатка што ја користат трговците со луѓе.
- Дали работниците имаат пристап до чиста вода за пиење, санитарни услови и паузи во текот на целиот работен ден? Мора да се задоволат основните човечки потреби.
- Дали обезбедувате соодветна безбедносна опрема и обука за сите работници, без оглед на статусот на имиграција? Секој заслужува безбедна работна средина.
- Дали работниците се под притисок да работат прекумерни часови или под закана од насилство или депортација? Принудата е клучен показател за експлоатација.

Предупредувачки знаци

КОМУНИКАЦИЈА НА РАБОТНИЦИТЕ

- Дали работниците се чувствуваат удобно и не се загрижени за работните услови или опасност за безбедноста? Чувството на страв може да ги замолчи жртвите.
- Дали имате јасна и анонимна процедура за поплаки за работниците да пријават проблеми? Системот за известување и пријавување ги овластува работниците да бараат помош.
- Дали надредените се обучени да идентификуваат знаци на трговија со луѓе и знаат како да пријават можна опасност од трговија со луѓе со цел трудова експлоатација? Образованиот кадар може да биде првата линија на одбрана.

УСЛОВИ ЗА ЖИВЕЕЊЕ

(ДОКОЛКУ Е ПРИМЕНЛИВО):

- Дали објектите за домување се пренатрупани, нехигиенски или небезбедни? Работниците заслужуваат пристојно живеење.
- Дали работниците имаат контрола врз нивните пасоши и други документи во безбедни станбени објекти? Личните предмети треба да се чуваат.

Добри практики:

ВРАБОТУВАЊЕ

- Спроведувајте транспарентни процеси за вработување со јасни договори кои ги наведуваат платите, работното време и условите.
- Обезбедете усогласеност со Законот за работни односи, Колективните договори и индустриските стандарди во врска со практиките за вработување.

ПРАВИЧНА ПЛАТА ЗА ВЛОЖЕНИОТ ТРУД

- Обезбедете правични плати во согласност со локалните закони и индустриските стандарди.
- Редовно прегледувајте и приспособувајте ги платите за да ги одразуваат промените во животните трошоци и условите на пазарот.

ОБУКА

- Понудете сеопфатна обука за безбедносните процедури, работните обврски и правата на работниците.
- Зајакнете ги работниците со знаење и вештини за да се заштитат од експлоатација и злоупотреба.

ТРЕТМАН СО ПОЧИТ

- Однесувајте се кон сите работници со достоинство и почит, без разлика на потеклото или статусот.
- Воспоставете механизми за отворена комуникација и решавајте ги поплаките навремено и праведно.

УСЛУГИ ЗА ПОДДРШКА

- Обезбедете пристап до услуги за поддршка како што се здравствена заштита, советување и правна помош.
- Обезбедете ресурси на располагање за работниците да ги задоволат физичките, менталните и правните потреби.

АНГАЖИРАЊЕ НА ЗАЕДНИЦАТА

- Изградете позитивни односи со локалните заедници и засегнатите страни.
- Соработувајте со организации и власти во заедницата за решавање на прашања поврзани со трговија со луѓе и експлоатација.

МОНИТОРИНГ И РЕВИЗИЈА

- Спроведете редовни системи за следење и ревизија за да се обезбеди усогласеност со законот за работни односи и етичките стандарди.
- Спроведете периодични инспекции на работните услови, платите и документацијата за откривање и справување со знаци на експлоатација.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА РАБОТНИЦИТЕ

- Вклучете ги работниците во процесите на донесување одлуки и вклучете го нивниот придонес во политиките и практиките.
- Овластете ги работниците да се залагаат за нивните права а и работодавачите за фер третман.

НУЛТА ТОЛЕРАНЦИЈА

- Имајте политика на нулта толеранција кон трговијата со луѓе, принудната работа и експлоатацијата.
- Преземете итни мерки против какви било случаи на злоупотреба или недолично однесување, вклучително и раскинување на договори со добавувачи или подизведувачи вклучени во такви практики.

СОРАБОТКА СО ВЛАСТИТЕ

- Соработувајте со агенциите за спроведување на законите, властите и граѓанските организации.
- Работете заедно за да спречите трговија со луѓе и експлоатација, да ги истражите наводите и ефикасно да ги гоните сторителите.

Препорака КМ/Преп.(2022)21 Усвоена од Комитетот на Министри на Советот на Европа на 27 септември 2022:

Бизнисите имаат **законска и етичка обврска** да ги **гарантираат работничките права** и да ги **заштитат вработените** со директни договори за вработување или преку други аранжмани од експлоататорски практики што вклучуваат трговија со луѓе со цел трудова експлоатација.

Понатаму, тие имаат **одговорност** според Водечките принципи на ОН за бизнис и човекови права **да дејствуваат со должно внимание** и **да преземат мерки против таквите практики** за да не се спроведуваат во нивниот бизнис или во нивниот синџир на снабдување или кај деловните партнери со кои работат во земјата или во странство, вклучувајќи ги и приватните агенции за вработување и ангажирање.

Бизнисите исто така имаат **одговорност проактивно** да ги **проверуваат и проценат условите за вработување и усогласеноста со деловните односи, вклучително и во нивното работење и синџири на снабдување**. Улогата на бизнисите вклучува усвојување и спроведување мерки за олеснување на пристапот до правни лекови за жртвите за каква било штета што ќе се случи. Понатаму, бизнисите имаат потенцијал да им помогнат на жртвите на трговија со луѓе да ја вратат економската автономија.

Студија на случај од реалниот свет: мрежа за трговија со луѓе во САД вредна 200 милиони долари (2021)

Истрагата на „Гардијан“ од декември 2021 година ја разоткри шокантната вистина: операција за криумчарење со луѓе и работна сила во вредност од над 200 милиони долари спроведувана во огромната земјоделска индустрија на Соединетите Американски Држави.

Оваа студија на случај навлегува во вознемирувачките детали и ја нагласува итната потреба од построги регулативи и заштита за работниците мигранти.

Истрагата открила софистицирана мрежа која шверцувала работници, првенствено од Централна Америка, преку границата меѓу САД и Мексико со ветувања за високо платени работни места. Меѓутоа, по пристигнувањето, работниците се соочиле со суровата реалност:

✗ ДОЛЖНИЧКО РОПСТВО

Преголемите давачки за криумчарење на мигранти создале фабрикувани долгови кои работниците биле принудени да ги враќаат преку долги часови исцрпувачка работа под закана од насилство или депортација.

✗ ЛОШИ РАБОТНИ УСЛОВИ

Работниците се мачеле во небезбедни средини со несоодветни паузи, заштитна опрема и санитарни јазли. Загрозувањето на здравјето и безбедноста биле неконтролирани.

✗ ОДЗЕМЕНИ ДОКУМЕНТИ

Пасошите и документите за идентификација биле одземени, со што се ограничило движењето и моќта на работниците, при што тие се плашеле да побараат помош од властите.

Пријавете

Можеби некои од компаниите кои пружаат услуги во Вашиот сектор вршат трговија со луѓе со цел трудова експлоатација. Доколку имате сознанија, информации или сомневање за можна трудова експлоатација или трговија со луѓе пријавете на:

192

СОС Линија:
0800 11 111

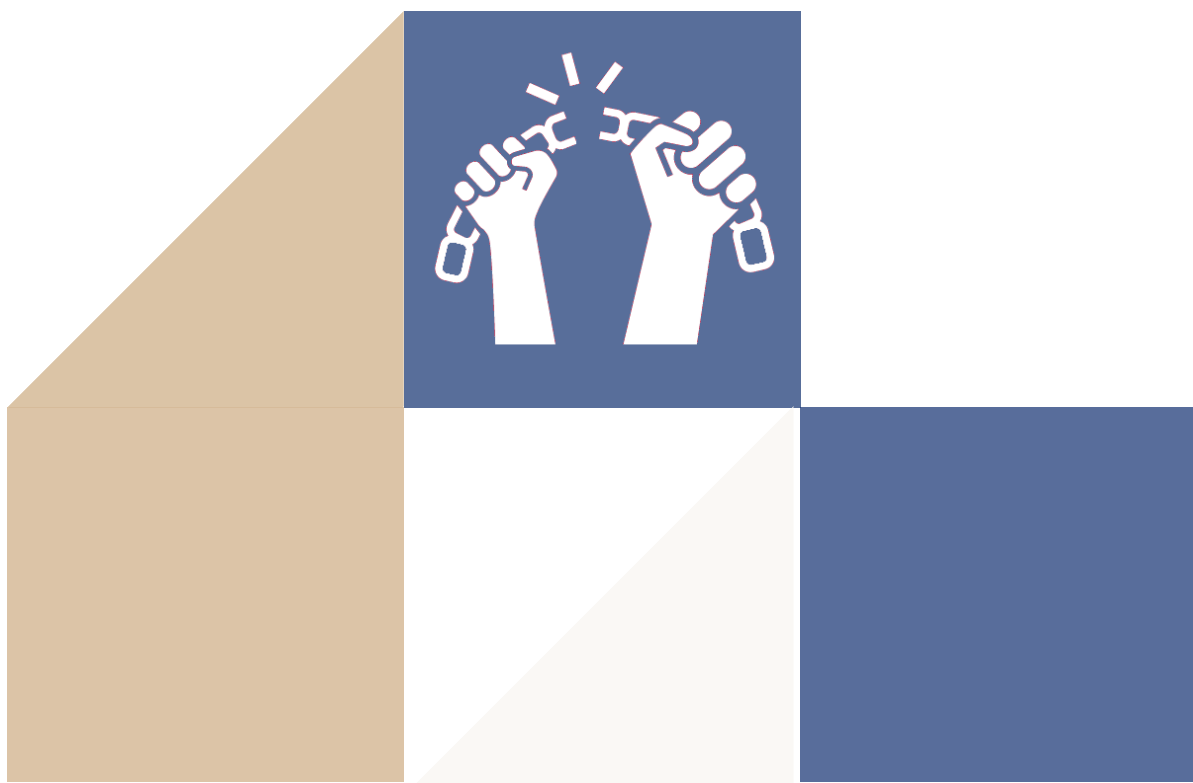

Државен инспекторат за
труд:
151 31

redbutton.mvr.gov.mk

Оваа публикација е изработена со финансиска поддршка на Европската Унија и на Советот на Европа. Нејзината содржина е единствена одговорност на авторот(ите). Изразените ставови во никој случај не може да се сметаат дека го одразуваат официјалното мислење на Европската унија или на Советот на Европа.

Кофинансиран од
Европската Унија

ЕВРОПСКА УНИЈА

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Кофинансиран и
имплементиран од
Советот на Европа

БИЗНИС КОНФЕДЕРАЦИЈА
НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

